

Lokal klimatarbetsplan

Upprättad 2021-05-25

Parter och representanter:

Helsingborgshem: Tina Appelqvist och Britt Nymberg

Wihlborgs: Staffan Fredlund

Riksbyggen: Emila Ardestani

Helsingborgs stad, FF: Olof Carlus

Fastighetsägarna Ängelholm, Åkerman: Göran Rosenkvist

Gäst NSR: Cecilia Holmblad

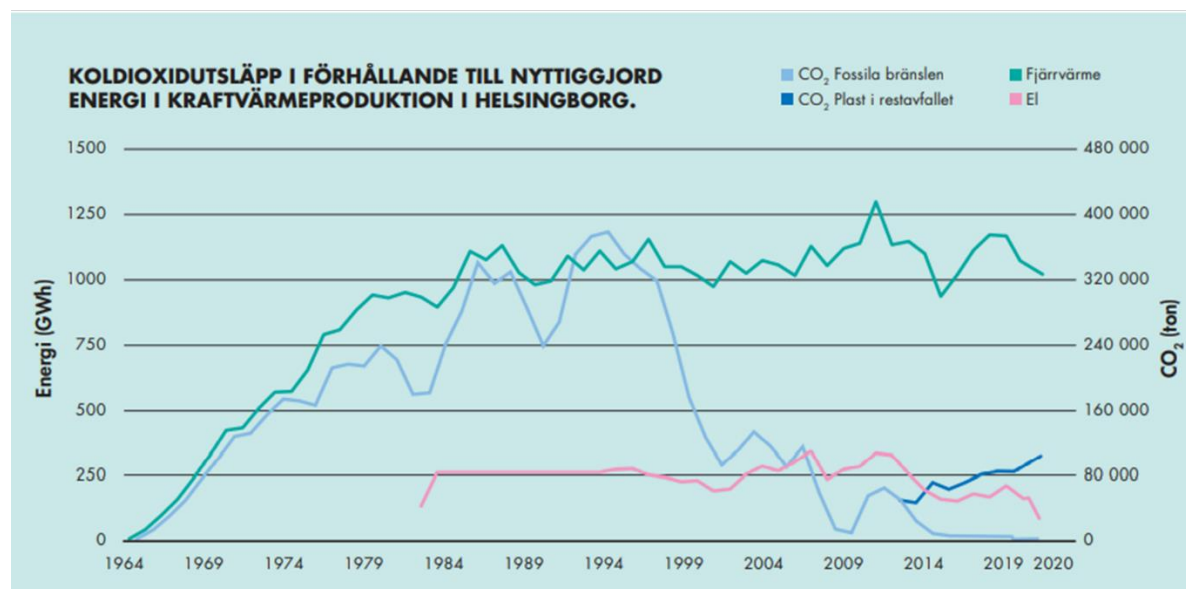
Öresundskraft: Cecilia Andersson, David Ingsten, Marianne Modalen, David Olerup, Björn Goffeng

Del 1: Klimatmål samt avgränsning för arbetet 2021

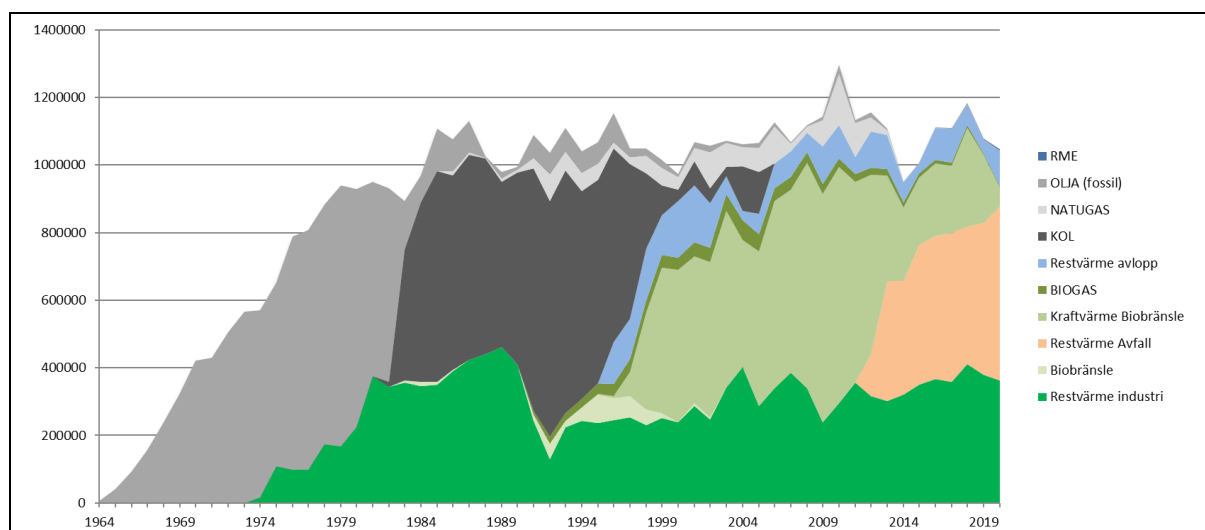
Bakgrund

I tidigare arbete med Klimatdialogen har utgångspunkten varit målsammanställningen av nationella, regionala och lokala mål, se bilaga 1. Temaområdena fossilfrihet, återvunnen och förnybar energi samt energieffektivisering valdes då som mest relevanta att arbeta med i klimatdialogen. Under 2019 riktades arbetet mot ambitionen från Helsingborgs klimat- och energiplan om 10 % lokal produktion av solex 2035. Och under 2020 har fokus varit på förståelse för eleffektfrågan.

Den historiska utveckling av klimatpåverkande utsläpp från fjärrvärmens, där utsläppen från fossila bränslen i princip upphört, har gjort Klimatdialogens roll att diskutera utfasning av fossila bränslen i fjärrvärmeproduktionen obsolet, se bild 1 och 2 nedan. Motsvarande utveckling är gjord för Ängelholm. Till följd av detta har Klimatdialogen inriktats på andra frågor som rör energisystemet och med syfte att minska klimatpåverkan från energianvändningen i stort. Eftersom kvarvarande fossila utsläpp från fjärrvärmeproduktionen härrör från plasten i restavfallet som förbränns har detta inkluderats i Klimatdialogen. Flera av de deltagande parterna i Klimatdialogen lämnar indirekt sitt restavfall och hyresgästernas restavfall till energiåtervinning i Filbornaverket.

Figur 1 Koldioxidutsläpp i förhållande till nyttiggjord energi i kraftvärmeproduktionen i Helsingborg

Figur 2 Insatt bränsle för el och fjv Helsingborg, i MWh

Helsingborgs och Ängelholms lokala fjärrvärmesystem är byggda för att vara robusta och redundanta för att kunna tillgodose värmebehovet när det är som störst och samtidigt ha beredskap för oförutsedda händelser som kan leda till produktionsbortfall. En avfallsförbränningsanläggning har som ett syfte att behandla restavfall och restprodukter från samhället som inte tas omhand högre upp i avfallstrappan. Volymen restavfall som behöver behandlas genom förbränning har varken korrelation eller kausalitet med fjärrvärmebehovet. Filbornaverket har därmed tre syften; behandla restavfall genom energiåtervinning med låga utsläpp av föroreningar, producera fjärrvärme och producera el där mottagning av restavfall är dimensionerande för driften.

Generellt har det genom åren diskuterats i olika forum inom energi- och avfallssektorn huruvida och i vilken omfattning fjärrvärmen och därmed fjärrvärmekunderna ska belastas med klimatpåverkan från energiåtervinning av avfall. Inom fastighetssektorn och olika klimatberäkningssystem behandlas frågan så att dubbelräkning för en kund (avfallslämnare och fjärrvärmeanvändare) inte uppstår.

Mot denna bakgrund har klimatdialogen riktat fokus på elens klimatpåverkan men också tagit in el-effektfrågan då ökad elektrifiering som åtgärd för minskad klimatpåverkan medför utmaningar för el-effektutgången lokalt.

Klimatdialogen 2020

För 2020 sattes tre initiativ med åtgärder inom klimatdialogen med målsättning att lyfta eleffektfrågan:

- **Initiativ 1. Förståelse för eleffekt – eleffektkartläggning**
Medlemmarna uppmuntras att kartlägga sin verksamhet efter användning (och eventuell produktion) inom termen effekt.
- **Initiativ 2. Styrning av förbrukning – tester av ny teknik**
Medlemmarna uppmuntras att utveckla/utreda metoder för att justera sin användning av effekt på ett hållbart vis.
- **Initiativ 3. Utredning av incitament**
För att det ska vara attraktivt att kartlägga och styra sitt effektuttag måste det finnas incitament på plats. Öresundskraft ska under kommande år bedriva ett långsiktigt arbete i att se över de nuvarande modellerna för nättaxorna i elnätet. Inom detta initiativ bjuds medlemmarna in till kommunikation kring kommande förändringar med syfte i att skapa förutsättningar för smart användning av elnätet.

Uppföljning klimatdialogen 2020

- **Initiativ 1. Förståelse för eleffekt – eleffektkartläggning**
De parter/deltagare som inte redan gör det uppmuntras att kartlägga sin verksamhet efter användning (och eventuell produktion) baserat på effektperspektivet med eleffekttoppar och fjärrvärmens roll i att kapa topparna. För att underlätta för de kunder som önskar att kartlägga sin verksamhet erbjuder Öresundskraft ett antal energitjänster. Deltagarna har inte rapporterat några nya åtgärder. Initiativet följer med in i 2021 och delområde energi.
- **Initiativ 2. Styrning av förbrukning – tester av ny teknik**
För att visa på möjligheterna med nya teknik presenterades Öresundskrafts egna test med solceller, batteri, DC-nät, smart styrning och visualisering samt erbjudande av tjänster om detta till parterna.
- **Initiativ 3. Utredning av incitament**
Öresundskraft bedriver ett långsiktigt arbete i att se över de nuvarande modellerna för nättaxorna i elnätet vilket skulle kunna driva en förändring mot lägre eleffekttoppar. Den ökade elektrifieringen, fossila bränslen som ersätts med el och den ökade andelen förnybar elproduktion är bakgrunden till behovet av att arbeta med att minska el-effekttopparna. Utveckling av nättaxorna har dock varit och är beroende av Energimarknadsinspektionens syn på elmarknadens utveckling

Nuläge

För Klimatdialogen 2021 är fokus kunskapshöjning. Vi har börjat året med uppföljning av 2020 års initiativ samt kunskapshöjande pass om energisystemet och förutsättningar lokalt, fjärrvärmens utsläppsfaktorer och avfallens utveckling i nordvästra Skåne. Frågor om vilken klimatnytta det skulle innebära om exempelvis en fastighetsägare vidtar åtgärder för att minska plasten i restavfallet och åtgärder för att minska eleffekttopparna har följt med från möten under 2020. Diskussionerna i årets Klimatdialog har resulterat i att tre delområden att fortsätta diskussionerna i:

- **Restavfall** – Fossil plast i restavfall och koppling till klimatpåverkan från avfallsförbränning
- **Energi** – Förståelse för fastighetens påverkan på energisystemet
- **Uppföljning** – Förståelse för olika certifieringssystem och beräkningsmetodiker för klimatpåverkan

Restavfall – Fossil plast i restavfall och koppling till klimatpåverkan från avfallsförbränning

Fastighetsägarnas avfallsvolymer utgör en del av de avfallsvolymer som förbränns i avfallskraftvärmeverket på Filborna. Utöver det lokala restavfallet från nordvästra Skåne tar Öresundskraft även emot restavfall och farligt avfall från andra delar av landet och andra länder. Filbornaverket är ett avfallskraftvärmeverk som i första hand styrs av efterfrågan på avfallsbehandling och i andra hand på efterfrågan av värme och el. Öresundskraft är angelägna om att klimatpåverkan från det fossila plastinnehållet i restavfallet från samtliga avfallslämnare ska minska. Det kan ske på två sätt, genom minskad mängd fossil plast som förbränns och genom att avskilja den koldioxid som bildas vid förbränningen. Öresundskraft följer teknik- och marknadsutvecklingen samt undersöker möjliga incitament för att informera samt också göra det ekonomiskt lönsamt för avfallslämnarna att i högre grad minska det fossila plastinnehållet i restavfallet. Öresundskraft har också ambitionen att införa koldioxidsavskiljning; förutsättningar och möjligheter för detta håller på att utredas.

För att minska plastinnehållet behöver frågan dessutom hanteras i flera delar av plastens livscykel, både från tillverkarledet och återvinnarledet samt i åtgärder som handlar om konsumtionsbeteende. Var lokala åtgärder ska drivas är också en viktig fråga. Mål för minskat plastinnehåll i avfallet finns med i NSR-regionens avfallsplan (Minska mängden plast i restavfallet med 50 procent till 2024 jämfört med 2017) och kommunerna har handlingsplaner kopplat till den. Fastighetsägarna har också möjlighet att rådgöra med NSR om åtgärder.

I klimatdialogen och klimatarbetsplanen väljer vi därför att fokusera på kunskapsuppbyggnad kring vilka nyttoeffekter för klimatpåverkande utsläpp som parternas åtgärder i plastfrågan kan få. Det är viktigt i ett helhetsperspektiv för att värdera vilka åtgärder inom en verksamhet eller i samhället som bör prioriteras för att uppnå störst klimatnytta.

Energi – Förståelse för fastighetssektorns påverkan på energisystemet

Framtidens elanvändning är ett aktuellt ämne och förutspås att öka på årsbasis och även i momentant effektuttag. Bakgrunden till behovet av att arbeta med effektfrågan ligger i att många branscher och aktörer vill elektrifiera industri och transport i klimatsyfte, andelen förnybar elproduktion ökar samtidigt som Sveriges befolkning växer. Uttaget och användningen av eleffekt är en fråga som behöver utforskas, så hur kan vi arbeta för att styra vårt effektuttag på ett hållbart och ekonomiskt sätt? Vilken potential att bidra i effektfrågan skulle det innebära om fastighetsägare vidtar åtgärder för att minska sitt eleffektuttag under eleffekttoppar? Vilken direkt klimatnytta skulle det medföra och vilket ytterligare utrymme för utbyte av fossila bränslen inom industrin och transportsektorn skulle det medföra? Det behöver tydliggöras så att det skapas rätt förväntningar och underlag till prioritering i klimatarbetet. Vilken potentiell nytta finns det om alla fastighetsägare vidtar åtgärder? Hur står det sig jämfört med industrin och andra elanvändares potential i frågan?

Uppföljning – Förståelse för olika certifieringssystem och beräkningsmetodiker för klimatpåverkan

Det finns ett flertal olika system och certifieringar för miljöklassning och uppföljning av fastigheter och verksamheter. I dessa är energianvändning ofta en central del och det ingår klimatberäkningar av energi på olika sätt. Allt fler kunder frågar efter den här typen av data och i klimatdialogen har vi gått igenom bakomliggande faktorer för årets resultat enligt främst Värmemarknadskommitténs överenskommelse. Förståelse för beräkningsmetodikernas resultat i förhållande till ett övergripande systemperspektiv och global klimatpåverkan är viktig för att rätt åtgärder ska kunna prioriteras. I kunskapssyfte har vi i Klimatdialogen för avsikt att fortsätta redogöra för fjärrvärmens, men även andra energislags, utsläppsfaktorer och relatera det till energisystemet i stort samt de vanligaste beräknings- och certifieringssystemen. Detta görs inom klimatdialogens möten under nästkommande år.

Allmänt

Under vårens diskussioner har slutsatsen dragits att vi vill se över formerna för vår Klimatdialog och avser därför arbeta igenom det under hösten 2021. Vi avser att utvärdera Klimatdialogen och ta fram upplägg för fortsatt Klimatdialog baserat på utvärderingen.

Del 2: Handlingsplan och åtgärder, se även bilaga 2.

Årets Klimatarbetsplan innehåller inga konkreta åtgärder men däremot aktiviteter som skall kunna fungera som verktyg eller underlag till att besluta om vilka åtgärder som är relevanta och effektiva att genomföra för fastighetsägare samt öka kunskapen i frågorna.

Delområde 1. Restavfall

Inom delområden skall ingå aktiviteter för att bygga kunskap och förståelse om klimatpåverkan från plastinnehållet i restavfallet.

Delområde 2. Energi

Inom delområdet skall ingå aktiviteter för att bygga kunskap och förståelse för elenergi- och eleffektanvändningens klimatpåverkan.

Del 3: Positiva och negativa erfarenheter från förra årets klimatdialog

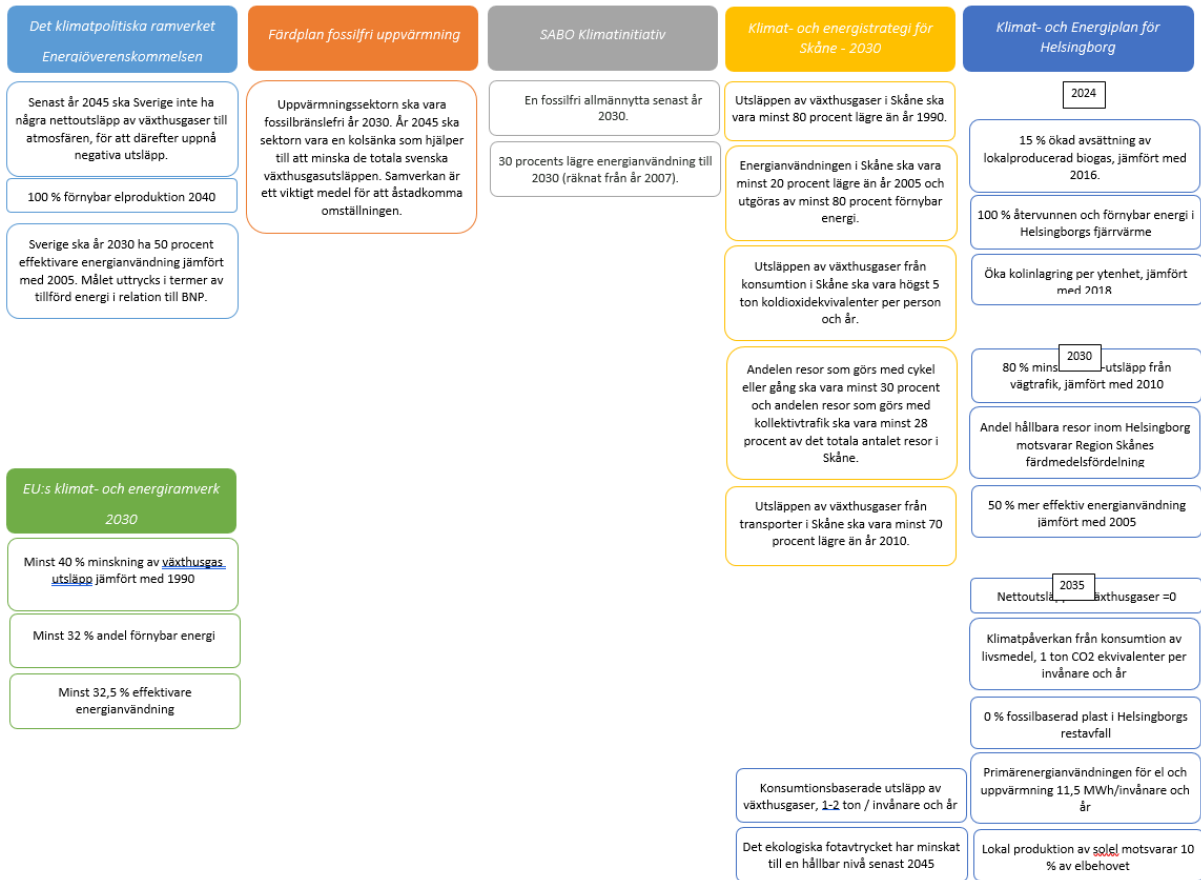
Det tar tid att hitta formen för klimatdialogsmötena. Det finns ett högt engagemang bland deltagarna i klimatdialogen och stort intresse och samsyn kring att klimatdialogen berör hela energisystemet, inte enbart fjärrvärme. Energisystemfrågan upplevs viktig för att välja de åtgärder som ger störst effekt och att åtgärderna är i linje med de mål som parterna omfattas av. Detta är en naturlig utveckling då den fossila andelen i fjärrvärmerna i Ängelholm och Helsingborg närmar sig noll. Men även på grund av att parterna har begränsad påverkansmöjlighet på avfallsförbränningsvolymerna och fjärrvärmens utsläppsvärde. Eleffektfrågan får en stor påverkan framåt på energisystemet och vilken potentiell nytta det finns i att parterna agerar för att minska topeffektuttagen är en viktig fråga.

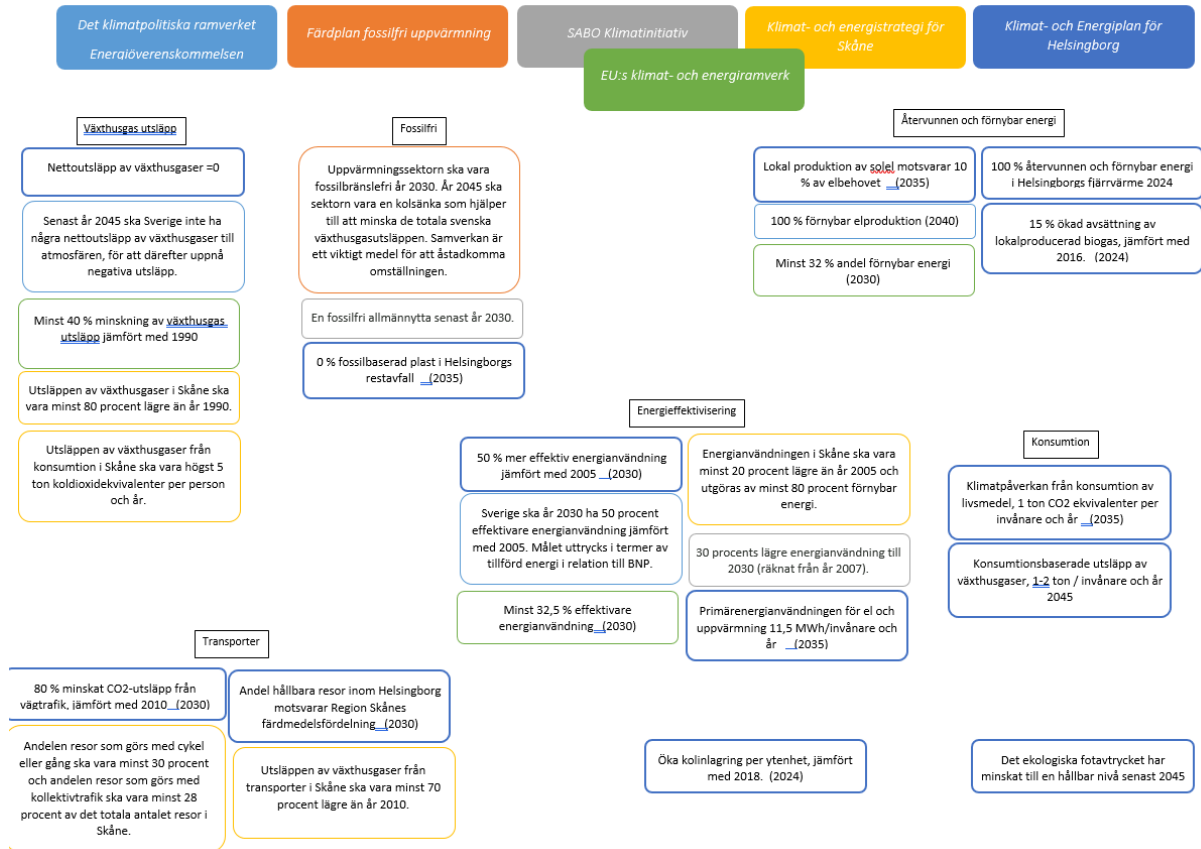
Tyvär har Corona gjort att klimatdialogen 2021 inte har kunnat göras med fysiska träffar men i gengäld har det digitala formatet underlättat deltagandet för vissa medlemmar. Alla medlemmar i prisdialogen har heller inte resurser att avsätta representanter i klimatdialogsmötena. Årets Klimatdialog startades dessutom senare än tidigare år vilket gjort tidsramarna lite snävare.

Formen framåt för Klimatdialogen skall utvärderas under hösten 2021.

Del 4: Bilagor

- 1. Målsammanställning**
- 2. Handlingsplaner för respektive delområde**

Bilaga 1

Bilaga 2

Dokument Lokal klimatarbetsplan	
Fokusområde Restavfall	Initiativ 1. Fossil plast i restavfall och koppling till klimatpåverkan från avfallsförbränning
Datum 2021-06-04	Revision 0,1
<p>Bakgrund</p> <p>Restavfallet från bland annat fastigheter och hyresgäster är en central fråga där behandlingen av restavfallet är en kombination med energiåtervinning i form av el och värme som medför minskat behov av högkvalitativa bränslen för fjärrvärmeproduktionen. Samtidigt innehåller restavfall plast med fossilt ursprung som ger upphov till utsläpp av fossil koldioxid. Vidare är cirkularitet och kopplingen mellan avfall, dess innehåll och fjärrvärme/energi en viktig parameter.</p> <p>Fastighetsägarnas avfallsvolymer utgör en del av de avfallsvolymer som förbränns i avfallskraftvärmeverket på Filborna. Utöver det lokala restavfallet från nordvästra Skåne tar Öresundskraft även emot restavfall och farligt avfall från andra delar av landet och andra länder. Filbornaverket är ett avfallskraftvärmeverk som i första hand styrs efter efterfrågan på avfallsbehandling och i andra hand på efterfrågan av värme och el.</p> <p>För att minska plastinnehållet behöver frågan dessutom hanteras i flera delar av plastens livscykel, både från tillverkarledet och återvinnarledet samt i åtgärder som handlar om konsumtionsbeteende. Var lokala åtgärder ska drivas är också en viktig fråga. Mål för minskat plastinnehåll i avfallet finns med i NSR-regionens avfallsplan (Minska mängden plast i restavfallet med 50 procent till 2024 jämfört med 2017) och kommunerna har handlingsplaner kopplat till den. Fastighetsägarna har också möjlighet att rådgöra med NSR om åtgärder.</p> <p>I klimatdialogen och klimatarbetsplanen väljer vi därför att fokusera på kunskapsuppbyggnad kring vilka nyttoeffekter för klimatpåverkande utsläpp som parternas åtgärder i plastfrågan kan få. Det är viktigt i ett helhetsperspektiv för att värdera vilka åtgärder inom en verksamhet eller i samhället som bör prioriteras för att uppnå störst klimatnytta.</p> <p>Syfte</p> <p>Syftet med fokusområdet är att utreda, belysa och öka kunskapen om vilken potentiell klimatnytta som åtgärder för att minska plasten i restavfallet har. Detta med anledning av att fastighetsägarna avfall utgör en del av allt restavfall som förbränns. Vad skulle det innebära för klimatgasutsläppen från avfallsförbränningen och fjärrvärmens miljövärde om all plast i parternas och deras kunders restavfall tas bort? Ersätts den borttagna restavfallsvolymer med annat restavfall och hur påverkas utsläppen i så fall av detta?</p> <p>Omfattning/mål</p> <p>Kunskapsuppbyggnad kring effekterna av minskad mängd fossil plast i restavfall från fastigheter och hyresgäster.</p>	

Aktivitetsplan

Vad	Vem	När
Involvera NSR i diskussionen i Klimatdialogen	ÖKAB	Vår -21
Tydliggöra vilken betydelse minskat fossilt plastinnehåll i restavfall från fastigheter och hyresgäster har för utsläppen av fossil koldioxid från Filbornaverket.	ÖKAB	Höst -21
Kunskapshöjande seminarium/föreläsning om vad som sker i producent- och återvinningsleden. Kan vi se en ljusning genom de innovationer som dyker upp? Här kan vi komma att bjuda in talare	ÖKAB eller part som tar initiativ till detta	Höst -21 eller vår -22

Finansiering

- Respektive part står för sina egna kostnader.

Dokument Lokal klimatarbetsplan														
Aktivitetsområde Energi	Initiativ 2. Förståelse för fastighetssektorns påverkan på energisystemet													
Datum 2021-06-04	Revision 0,1													
<p>Bakgrund Framtidens elanvändning är ett aktuellt ämne och förutspås att öka på årsbasis och även i momentant effektuttag. Detta då många branscher och aktörer vill elektrifiera industri och transport i klimatsyfte, samtidigt som Sveriges befolkning växer.</p> <p>Uttaget och användningen av effekt är en fråga som behöver utforskas, så hur kan vi arbeta för att styra vårt effektuttag på ett hållbart och ekonomiskt sätt?</p> <p>Syfte Syftet med fokusområdet är att belysa vilken direkt klimatnytta (minskad/i tid flyttad fossil elproduktion på marginalen) minskning/utjämning av effektuttag skulle medföra och vilket ytterligare utrymme för utbyte av fossila bränslen inom industrin och transportsektorn det skulle innebära om fastighetsägare vidtog åtgärder för att minska effektuttaget? Det behöver tydliggöras så att det skapas rätt förväntningar och underlag till prioritering i klimatarbetet. Vilken potentiell nytta finns det om alla fastighetsägare vidtar åtgärder? Hur står det sig jämfört med industrin och andra elanvändares potential i frågan?</p> <p>Omfattning/mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunskapsuppbyggnad kring möjliga åtgärder och potentiell nytta för effektproblematiken och relation till nytta för klimatproblematiken. <p>Aktivitetsplan</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vad</th> <th>Vem</th> <th>När</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Erbjuda och utveckla produkter och tjänster för energi- och effektoptimering</td> <td>ÖKAB</td> <td>Löpande</td> </tr> <tr> <td>Belysa nyttopotentialen av åtgärder för flexibilitet/minskat el-effektuttag i fastighetssektorn.</td> <td>ÖKAB</td> <td>Höst 2021</td> </tr> <tr> <td>Kunskapshöjande seminrium och erfarenhetsutbyte om åtgärder som jämnar ut eleffektuttaget. Här kan vi komma att bjuda in talare.</td> <td>ÖKAB tillsammans med parterna</td> <td>Vår -22</td> </tr> </tbody> </table> <p>Finansiering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respektive part står för sina egna kostnader 			Vad	Vem	När	Erbjuda och utveckla produkter och tjänster för energi- och effektoptimering	ÖKAB	Löpande	Belysa nyttopotentialen av åtgärder för flexibilitet/minskat el-effektuttag i fastighetssektorn.	ÖKAB	Höst 2021	Kunskapshöjande seminrium och erfarenhetsutbyte om åtgärder som jämnar ut eleffektuttaget. Här kan vi komma att bjuda in talare.	ÖKAB tillsammans med parterna	Vår -22
Vad	Vem	När												
Erbjuda och utveckla produkter och tjänster för energi- och effektoptimering	ÖKAB	Löpande												
Belysa nyttopotentialen av åtgärder för flexibilitet/minskat el-effektuttag i fastighetssektorn.	ÖKAB	Höst 2021												
Kunskapshöjande seminrium och erfarenhetsutbyte om åtgärder som jämnar ut eleffektuttaget. Här kan vi komma att bjuda in talare.	ÖKAB tillsammans med parterna	Vår -22												